

Tierps kommun

Rektorn vid Ol Andersskolan

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Ol Andersskolan
i Tierps kommun

Tillsyn i Ol Andersskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Tierps kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Ol Andersskolan besöktes av Skolinspektionen den 9 januari 2014 och den 10 januari 2014.

Fakta om skolan

Ol Andersskolan ligger i kommundelen Skärplinge i Tierps kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass, fritidshem och grundskola årskurs 1-9. Vid tillfället för tillsynen har Ol Andersskolan 240 elever. Personalen är uppdelad i två arbetslag, ett för årskurs 7-9 och ett för förskoleklassen och årskurs 1-6. Fritidshemmet bedöms i en separat rapport avseende hela kommunens ansvarstagande för dessa verksamheter.

Skolans ledningsgrupp består av rektorn och två biträdande rektorer. De ansvarar tillsammans också för rektorsområdets två övriga kommunala skolor, Hållnäs skola och Björkängsskolan. Rektorn tillträdde sin tjänst i oktober 2013.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2013 nådde 48 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i matematik. Det är lägre än för riket där motsvarande siffra var 68 procent. För ämnet svenska visar SIRIS att 76 procent av eleverna i årskurs 3 nådde kravnivån på samtliga delprov, vilket är ett lägre resultat än motsvarande andel för riket (78 procent). Av skolans sammanställning av de samlade kunskapsresultaten i slutet av årskurs 3 år 2013 framgår att 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven i de naturorienterade och samhällsorienterade ämnena. I matematik nådde 95 procent av eleverna kunskapskraven och i svenska 91 procent.

Årskurs 6

Enligt SIRIS uppnådde läsåret 2012/2013 nästintill 100 procent av eleverna kravnivån på de nationella ämnesproven i matematik, svenska och engelska. Motsvarande resultat för riket har vid tidpunkten för föreliggande beslut ännu inte publicerats.

För årskurs 6 visar SIRIS för läsåret 2011/2012 att 74 procent av eleverna uppnådde kravnivån på samtliga delprov i engelska, vilket är under rikets genom-

snittliga resultat som uppgick till 87 procent. I ämnet matematik uppnådde 71 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov, vilket är en lägre andel än genomsnittet i riket som var 79 procent. I ämnet svenska uppnådde 100 procent av eleverna kravnivåerna på samtliga delprov, vilket är en högre andel än för riket (82 procent).

Av skolans sammanställning av kunskapsresultaten i slutet av årskurs 6 läsår 2012/2013 framgår att 87 till 100 procent av eleverna uppnådde kunskapskraven i ämnena de undervisades i. Lägst var resultatet i engelska. I ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, musik, biologi, fysik, kemi, slöjd, geografi, historia, religion, samhällskunskap och teknik uppnådde 100 procent av eleverna de nationella kunskapskraven.

Årskurs 9

Enligt Skolverkets nationella statistik för Ol Andersskolans årskurs 9 år 2013 var det genomsnittliga meritvärdet 202 poäng, vilket är lägre än för riket där motsvarande resultat var 213 läsåret 2012/2013. Det genomsnittliga meritvärdet har de senaste två åren ökat, från 172 poäng till 202 poäng, efter att under tre års tid ha sjunkit. Flickorna har de senaste fem åren haft ett högre meritvärde än pojkarna. Läsåret 2012/2013 hade flickorna 14 poäng högre meritvärde än pojkarna. Läsåret innan var skillnaden 60 meritpoäng till flickornas fördel. År 2013 nådde enligt SIRIS 80 procent av eleverna årskurs 9 målen i alla ämnen. Lägst var resultatet i kemi där knappt 90 procent av eleverna nådde kunskapskraven enligt SIRIS. Högst var enligt SIRIS resultaten i ämnena svenska och moderna språk där 100 procent av eleverna uppnådde de nationella kunskapskraven.

Andelen elever behöriga till gymnasieskolans högskoleförberedande program år 2013 var 88 procent och till yrkesprogram 100 procent. Motsvarande siffror för riket var 83 respektive 88 procent. Av Skolverkets statistik för Ol Andersskolan framgår att behörigheten till nationella program de senaste fem åren har varierat mellan 73 procent (2011) och 100 procent (2013).

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att Ol Anderssskolan uppfyller de flesta av de krav som ställs i författningarna, exempelvis när det gäller särskilt stöd och trygghet och studiero. Elever som Skolinspektionen intervjuat uppger att de trivs i skolan, att de tycker om sina lärare och att de lär sig mycket på lektionerna. Enligt skolledningen och lärarna präglas skolan av ett lugnt och tryggt klimat. Skolledningen menar att personalen mår om eleverna och att ett respektfullt klimat råder mellan elever och personal samt elever emellan. I tillsynen framkommer att det finns goda rutiner för att hantera kränkningar när sådana förekommer.

Enligt Skolverkets nationella statistik har det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 i Ol Anderssskolan förbättrats de två senaste åren efter att under flera år ha sjunkit. I årskurs 6 har resultaten på de nationella proven enligt skolans egen redovisning förbättrats sedan föregående år. Dock ligger såväl meritvärdet för årskurs 9 läsåret 2012/2013 som resultatet på de nationella proven i engelska och matematik i årskurs 6 under genomsnittet för riket läsåret 2011/2012. I årskurs 3 ligger resultaten på de nationella proven i svenska och matematik under rikets genomsnitt i såväl svenska som matematik. Rektorn vid Ol Anderssskolan behöver därför vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Tillsynen visar att rektorn behöver förbättra arbetet med att analysera kunskapsresultat och verksamhet. Vid tillfället för tillsynen sker utvecklingsåtgärder på skolan, exempelvis inom svenska språket, som följs upp genom samtal och diskussioner mellan lärarna. Dock görs inte tillräckliga analyser av hur de vidtagna åtgärderna påverkat resultat och måluppfyllelse. Det saknas också en skolövergripande analys av kunskapsresultaten i olika ämnen, i olika årskurser och över tid. Vidare saknas en skolövergripande analys av skillnader i resultat mellan flickor och pojkar vad avser exempelvis det genomsnittliga meritvärdet och andel som nått målen i alla ämnen i årskurs 9. Därmed saknar rektorn och lärarna nödvändiga kunskaper för att besluta om vilka utvecklingsinsatser som ska genomföras för att förbättra elevernas måluppfyllelse eller om vilken effekt genomförda insatser haft. Trots konstaterade brister vill dock Skolinspektionen framhålla att skolledningen uppmärksammat bristen i kvalitetsarbetet och inlett ett utvecklingsarbete.

Tillsynen visar också att eleverna behöver få tillgång till kurator och skolpsykolog då eleverna på Ol Anderssskolan i dagsläget inte har tillgång till dessa kompetenser i enlighet med författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tierps kommun att vidta nedanstående åtgärd för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 5 maj 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Tierps kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att det vid skolenhetens grundskola bedrivs ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen är det rektors ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskriver (nationella mål) uppfylls.

Systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Skolinspektionen har tagit del av skolans dokumenterade kvalitetsarbete bestående av en kvalitetsredovisning, benämnd "Systematiskt kvalitetsarbete ro 4". Skolinspektionen kan konstatera att det i denna dokumentation saknas en sammanställning över kunskapsresultaten i samtliga ämnen på skolan samt en analys av förändringen över tid. Vidare saknas en tydlig koppling mellan en analys av föregående års kunskapsutveckling och de åtgärder inom exempelvis språkutveckling som beslutats för kommande år. Dokumentet är odaterat varför det är oklart vilken period som avses. Vidare framgår inte om dokumentet

gäller endast skolenheten Ol Anderssskolan eller även innefattar rektorsområdets två övriga skolor, Hållnäs skola och Björkängsskolan.

I intervjuer med lärarna och av dokumentation framkommer att lärarna arbetar med att följa upp och utvärdera verksamheten. Exempelvis har arbetslagen diskuterat elevernas språkutveckling och måluppfyllelse och beslutat om utvecklingsåtgärder. Dock framkommer i intervjuer med lärarna och skolledningen att det finns brister i det systematiska utvecklingsarbetet. Exempelvis saknas enligt lärarna en analys av elevernas måluppfyllelse över tid och på skolnivå. Vidare saknas en skolövergripande analys av skillnader i resultat mellan flickor och pojkar vad avser exempelvis det genomsnittliga meritvärdet och andel som nått målen i alla ämnen i årskurs 9. Därmed saknar rektorn och lärarna kunskap om huruvida det finns mönster i resultaten som kan förklaras av faktorer som exempelvis undervisningens genomförande, utformning och erbjudandet av särskilt stöd etc. Vid faktagranskningen uppger rektorn att hon har påbörjat ett kvalitetsarbete sedan hon tillträdde sin tjänst i oktober 2013. Detta arbete har dock ännu inte hunnit lämna något avtryck i verksamheten enligt Skolinspektionens bedömning. Rektorn uppger i intervjun att hon är medveten om bristerna och att hon har satt igång ett utvecklingsarbete som innebär att personalen nu kommer att arbeta med kvalitetsarbetet på ett mer strukturerat och systematiskt sätt, där också en analys av kunskapsresultaten ingår.

Av utredningen framgår att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tierps kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4 och 6 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Tierps kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att det för eleverna finns tillgång till kurator och psykolog samt organisera och använda elevhälsan så att den ges förutsättningar att uppfylla skollagens krav att vara förebyggande elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande och stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

I Ol Anderssskolan finns elevhälsa med tillgång till skolläkare, skolsköterska och specialpedagog. Dock saknas tillgång till kurator och skolpsykolog i enlighet med författningskraven.

Enligt lärarna har eleverna saknat tillgång till kurator för exempelvis samtalsstöd, under flera perioder, såsom hela höstterminen 2012 och hela höstterminen 2013. Det har enligt de intervjuade lärarna och skolsköterskan inneburit att de istället fått träda in som kuratorer och stötta eleverna efter bästa förmåga. Rektorn uppger att hon anställt en kurator som tillträder sin tjänst den 1 mars 2014. Skolpsykolog håller skolan på att rekrytera vid tidpunkten för tillsynen. Rektorn uppger att hon nu, innan de får tillgång till en anställd kurator och kan anställa en psykolog, köper in dessa kompetenser vid behov. Exempelvis har hon köpt in kuratorstimmar för att arbeta med en grupp pojkar. Dock menar hon att detta inte täcker behovet. Enligt rektorn behöver både kuratorn och psykologen vara delaktiga i ett förebyggande elevhälsoarbete på ett sätt som inte kan tillgodoses i dagsläget.

Av utredningen framgår att eleverna inte i tillräcklig utsträckning har tillgång till kurator och skolpsykolog. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tierps kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Tierps kommun en anmärkning.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Planen mot kränkande behandling innehåller inte resultatet av föregående års vidtagna åtgärder.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har tagit del av Ol Anderssskolans plan mot kränkande behandling. Enligt skolledningen görs årligen kartläggningar för att identifiera behov av åtgärder mot kränkande behandling och de åtgärder som beslutas framgår också av årets plan mot kränkande behandling. Dock kan Skolinspektionen konstatera att planen saknar en redogörelse av hur föregående års åtgärder genomförts.

Av utredningen framgår att det finns brister i planen om kränkande behandling. Då Ol Anderssskolans arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling bedöms fungera väl och planen mot kränkande behandling i övrigt

uppfyller författningarnas krav bedöms bristen som mindre allvarlig och Tierps kommun tilldelas en anmärkning.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Parisa Maleki
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsformer Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.